

Рівненський державний гуманітарний університет

Інститут психології і педагогіки

Психолого-природничий факультет

Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

Назва дисципліни	Теорія та менеджмент організацій
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	6 кредитів / 180 годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Викладач	Ю. В. Пелех – професор кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи РДГУ, доктор педагогічних наук, професор
Профайл викладача на сайті кафедри, в соцмережі	
E-mail:	yurii.pelekh@rshu.edu.ua
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Мова викладання	Українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> к-сть годин і розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> Розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Цілі навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань про менеджмент організації, а також оволодіння практичними навичками використання сучасного управлінського інструментарію, необхідного для здійснення керівництва освітніми закладами з метою підвищення ефективності їх функціонування і розвитку.

Основні завдання вивчення дисципліни «Теорія та менеджмент організації»:

1. формування фундаментальних знань про основні поняття і категорії менеджменту організації;
  2. сприяти розумінню змісту, характеристик і ролі організацій як об'єктів управління;
  3. формування основ системного аналітичного мислення, здатності осмислювати і аналізувати кращу практику управлінської діяльності та впроваджувати її у роботу;
  4. оволодіти прийомами та техніками формування стратегії розвитку організації;
  5. формування готовності до керівництва у закладі освіти на гностичному, комунікативному та операційному рівнях, а також відповідального, творчого ставлення керівника до своєї діяльності;
- навчити основ планування, здійснення мотивування, контролювання та прийняття рішень.

Компетентності, які повинен набути здобувач вищої освіти:

спеціальні компетентності:

СК1. Здатність обирати і використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК11. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях і критичних умовах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному і тактичному розрізах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 15. Вміти формувати ефективну систему трудових відносин, управляти персоналом відповідно до діючого законодавства та етики ділового спілкування, створювати умови для розвитку персоналу закладу освіти.

ПРН 16. Вміти приймати рішення і нести за них відповідальність.

Передумови

Мотивація здобувачів вищої освіти здійснюється через можливість виконання всіх семінарських занять та самостійної роботи.

Спільна (групова) діяльність передбачає групову роботу здобувачів вищої освіти, їх наукових керівників та викладача з цієї дисципліни.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти передбачена при підготовці матеріалів до семінарських занять та опрацюванні додаткової літератури до лекційного заняття.

Перелік тем

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні засади менеджменту організацій

Тема 1. Основні поняття менеджменту організацій

Історичні передумови розвитку менеджменту. Суть поняття «менеджмент організації». Категорії «управління» і «менеджмент». Виокремлення управління як самостійного виду людської діяльності та предмету наукових досліджень. Види управління та менеджменту. Менеджмент організації як система.

Тема 2. Еволюція теорії управління як системи наукових знань

Сутність, природа, еволюція та роль принципів менеджменту і взаємозв'язку між ними. Сучасні підходи до менеджменту. Процесний підхід. Системний підхід. Ситуативний підхід. Синергетичний підхід. Гуманістичний підхід (антропосоціальна теорія менеджменту). Теорії та школи менеджменту. Сучасні концепції менеджменту: цільове управління, адаптивне управління, інноваційний менеджмент, стратегічний менеджмент, програмно-цільове управління. Закони та закономірності менеджменту організації.

Тема 3. Управління як явище об'єктивного світу

Управління як явище об'єктивного світу. Технічне, біологічне, соціальне управління. Принципи управління: наявність двох систем (керівної та керованої); цілеспрямованість процесів управління; наявність програми керування.

Менеджмент організацій як вид соціального управління.

Характеристики соціального управління. Підкласи соціального управління: управління індивідуальною діяльністю людини; управління спільною діяльністю людей. Критерії соціального управління: за сферами організації суспільства; за рівнями управління в суспільстві. Види соціального управління за сферами організації суспільства: адміністративно-державне (політичне), управління соціокультурною сферою (духовне виробництво), управління матеріальною сферою (матеріальне виробництво). Різновиди управління: управління комерційною і некомерційною сферами. Види соціального управління за рівнями управління: соціальне управління суспільством (держава в цілому), соціальна сфера регіону, соціальна сфера організації.

Класичний напрям розвитку менеджменту організацій (90 рр. XIX ст. – 40 рр. XX ст.). Складові: науковий менеджмент, концепція бюрократичних організацій, концепція адміністративних принципів.

Науковий менеджмент Ф. У. Тейлора. Розвиток теорії управління організаціями в роботах Г. Ганттон і Ф. і Л. Гілберт.

Тема 4. Сутність та зміст управлінської діяльності

Поняття та загальні риси управлінської діяльності. Види методів управління. Форми управлінської діяльності. Стили управління. Стадії управлінської діяльності. Управління як системне суспільне явище. Сутність та класифікація функцій менеджменту. Характеристика загальних та специфічних функцій менеджменту.

Тема 5. Прийняття управлінських рішень у менеджменті організації

Суть та класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Етапи прийняття управлінських рішень. Фактори, які впливають на процес прийняття управлінських рішень.

Змістовий модуль 2. Організації як об'єкти управління

Тема 6. Сучасна теорія організації.

Організації як відкриті системи. Опис організації. Формальні і неформальні організації. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації. Характеристики та функції організацій. Життєвий цикл організації. Особливості теорії ситуаційного підходу. Професійна діяльність з управління – набір штатних ситуацій. Теорія кризового управління. Врахування чинника глобалізації у процесі управління організаціями. Система освіти як система взаємопов'язаних окремих організацій.

Тема 7. Структура організації, її зміни та розвиток.

Проектування організаційної структури та його етапи. Варіанти організаційних структур. Бюрократична організаційна структура (Макс Вебер). Системи департаменталізації. Функціональна організаційна структура, її переваги і недоліки. Дивізійна організаційна структура, її особливості. Продуктова структура – створення відділів за певним видом продукції.

Особливості освітніх організацій. Типи закладів освіти та їх організаційна структура. Принципи управління освітою.

Тема 8. Організація взаємодії і побудова структури організації.

Організаційна структура, орієнтована на споживача. Використання її у сфері освіти. Регіональна організаційна структура – структура організації за територіальним принципом. Механістичні організаційні структури: проєктні і матричні організації. Організація конгломератного типу. Централізовані і децентралізовані організації. Ступінь централізації. Чинники, що визначають ступінь децентралізації. Побудова структури закладу освіти.

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Заклад освіти як об'єкт управління

Тема 9. Організаційні форми діяльності керівництва у закладі освіти

Особливості менеджера освіти. Зміст професійних знань, принципів, закономірностей, методів, технологій, якими мають володіти професіонали сфери управління в освіті. Характеристика керівника та лідера. Посадові вимоги до керівника закладу освіти.

Самоменеджмент керівника закладу освіти. Управлінська культура керівника закладу освіти. Особливості взаємодії керівників і персоналу освітнього закладу.

Тема 10. Тайм-менеджмент як засіб удосконалення професійної діяльності менеджерів освіти.

Сутність поняття «тайм-менеджмент». Аналіз витрат часу в системі тайм-менеджменту. Механізми удосконалення організації професійної діяльності менеджерів освіти. Методи упорядкування планів робочого часу. Цілепокладання в системі тайм-менеджменту. Самоконтроль і самомотивація

Тема 11. Організація навчально-методичної роботи в закладах освіти. Організаційно-педагогічна діяльність керівника закладу освіти (виховна, суспільно-організаторська, інструктивно-методична, педагогічна, адміністративно-розпорядча. Принципи організаційно-педагогічної діяльності керівника закладу освіти. Характер взаємодії суб'єктів педагогічної системи і шляхи її поліпшення: стилі управління.

Змістовий модуль 4. Специфіка управління закладами освіти

Тема 12. Аналізування як функція управління.

Суть та значення функції аналізу. Заклад освіти як об'єкт аналізу. Основні елементи педагогічного процесу та чинники, які його обумовлюють як предмет функції аналізування. Система принципів функції аналізу: принцип науковості, об'єктивності, наступності та розвитку, системності та колегіальності. Зміст процесу аналізу: одержання інформації про стан справ; порівняння реального стану із передбаченим (відповідно до планових стандартів, норм); вибір методів, придатних до аналізу; установлення причинно-наслідкових зв'язків між результатами і чинниками, що їх зумовили; розробку рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності; підготовку аналітичної інформації для інших функцій.

Тема 13. Планування діяльності закладу освіти.

Планування як управлінська функція. Принципи планування як методологічна основа планування. Види планування. Теоретичні і технологічні аспекти планування в педагогічних системах. Сутність та процедура складання програми діяльності навчального закладу. Формування перспективних та річних планів роботи навчального закладу.

Тема 14. Організація діяльності закладу освіти.

Складові організації діяльності закладу освіти: мета, завдання, структура, технології, кадри. Чотири основні компоненти організування як функції управління: розподіл праці, групування робіт, розподіл влади та координація зусиль як засіб попередження дезорганізації. Організаційні структури. Функціональний розподіл обов'язків. Залежність функціонального розподілу повноважень від концептуальних цільових установок закладу.

Тема 15. Контроль як функція управлінського циклу.

Мета і зміст контролю. Значення функції контролю. Види контролю: попередній, поточний, заключний, тематичний та фронтальний. Принципи контролю: нормативність, плановість, об'єктивність, принцип головної ланки, гласності, й доброзичливості взаємовідносин

суб'єкта і об'єкта в процесі здійснення контролю. Значення контролю для ефективного управління закладом освіти: діагностичне (сутність полягає у забезпеченні інформацією про стан навчального закладу та його окремих підсистем); виховне (формує відповідальність за визначену ланку роботи та результати діяльності); навчально-методичне (сутність полягає у наданні дієвої допомоги педагогам закладу освіти у пошуках ефективних форм та методів навчання, виховання та розвитку учнів, у професійному зростанні вчителів); стимулююче (спонукає до продуктивної роботи, самоосвіти, саморозвитку, самоконтролю та самокорекції).

Змістовий модуль 5. Стратегічний менеджмент закладу освіти

Тема 16. Сутність стратегічного менеджменту освітнього закладу.

Сутність стратегії розвитку закладу. Принципи, методи і форми стратегічного менеджменту. Визначення місії, стратегічної мети та завдань розвитку керованого об'єкта. Сутність стратегічного управління. Підходи до розробки стратегії розвитку закладу освіти: розробка стратегічного бачення, постановка цілей, розробка стратегії, втілення і реалізація стратегії, оцінка діяльності, відстеження середовища, внесення коректив.

Тема 17. Механізм реалізації стратегії підприємства.

Основи реалізації стратегії. Головні завдання та управління реалізації стратегії. Стратегічні проблеми закладу освіти. Аналіз стратегії діяльності закладу освіти: аналіз освітньої галузі та конкурентної ситуації; аналіз ресурсів і конкурентних можливостей закладу освіти.

Рекомендована література та інформаційні джерела

Основна

1. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. / М. Д. Виноградський. – Київ : Кондор, 2004. – 596 с.
2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація / Н. П. Волкова. – Київ : Академія, 2006. – 255 с.
3. Гірняк О. М. Менеджмент : теоретичні основи і практикум / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – Львів: Новий світ-2000, 2003. – 336 с.
4. Дафт Р. Менеджмент : учеб. / Р. Дафт. – Москва ; Санкт-Петербург: Питер, 2002. – 302 с.
5. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент / Г. І. Кіндрацька. – Київ : Знання, 2006. – 368 с.
6. Кобиляцький Л. С. Управління проектами / Л. С. Кобиляцький. – Київ : МАУП, 2002. – 208 с.
7. Кожушко Л. Ф. Менеджмент організацій : теорія та практика : навч. посіб. / Л. Ф. Кожушко, Т. О. Кузнецова ; Нац. ут-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2016. – 396 с.
8. Колот А. І. Соціально-трудова відносина : теорія і практика регулювання / А. І. Колот. – Київ : КНЕУ, 2004. – 231 с.
9. Коломінський Н. Л. Психологія менеджменту в освіті / Н. Л. Коломінський. – Київ : МАУП, 2000. – 286 с.
10. Кузьмін О. С. Основи менеджменту / О. С. Кузьмін. – Київ : Альма-матер, 2003. – 282 с.
11. Мазур И. И. Управление проектами / И. И. Мазур. – Москва : Омега Л, 2006. – 664 с.
12. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації / О. І. Мармаза. – Харків: ТОВ «Щедра садиба», 2017. – 126 с.
13. Мармоза О. І. Стратегічний менеджмент : траєкторія успіху / О. І. Мармоза. – Харків : Основа, 2006. – 156 с.
14. Махия Т. А. Визначення сильних і слабих сторін діяльності навчального закладу у процесі дослідження його внутрішнього середовища / Т. А. Махия // Народна освіта. Науково-методичний електронний педагогічний журнал. — 2015. — № 3 (27). — Режим доступу: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page id=3641>.

15. Менеджмент організацій. – Тернопіль: Економічний друк, 2005. – 120 с.
16. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон. – Москва : Дело, 2004. – 800 с.
17. Монастирський Г. Л. Теорія організації : підручник / Г. Л. Монастирський ; Терноп. нац. екон. ун-т. – 2-е видання. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 287 с.
18. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. - Київ: Кондор-Видавництво, 2014. - 366 с.
19. Пелех Ю. В. Система цінностей майбутнього фахівця і його місце на сучасному ринку праці : монографія / Ю. В. Пелех, Д. Кукла. – Рівне : Волинські обереги. – 2019. – 184 с.
20. Петков В. П. Теорія та менеджмент організації : підручник / В. П. Петков. – Львів : Новий світ-2000, 2015. – 488с.
21. Рульєв В. А. Менеджмент : навч. посіб. / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 312 с. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/15840720/menedzhment/menedzhment - rulyev va>.
22. Терещенко Т.В. Теорія організації : навч. посіб. / Т. В. Терещенко ; Хмельниц. ун-т упр. та права. – Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2015. – 335 с.
23. Хміль Ф. І. Основы менеджменту / Ф. І. Хміль. – Київ : Академвидав, 2005. – 608 с.

Допоміжна

24. Мистецтво управління персоналом. Таланти і лідери. – Київ : видавництво журналу «Управління компанією», 2002. – 200 с.
25. Немцов В. Д. Менеджмент організацій / В. Д. Немцов. – Київ: Екс Об, 2001. – 392 с.
26. Пашутинський Є. К. Посадові інструкції : освіта, культура, мистецтво / Є. К. Пашутинський. – Київ : КНТ, 2006. – 238 с.
27. Рудінська О. В. Менеджмент. Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент / О. В. Рудінська. – Київ : Ельга: Ніка-центр, 2002. – 614 с.
28. Румянцева Э. И. Общее управление организации / Э. И. Румянцева. – Москва : ИНФРА-М, 2001. – 303 с.
29. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень / В. Ф. Ситник. – Київ : КНЕУ, 2004. – 614 с.
30. Смирнов Э. А. Теория организации : учеб. / Э. А. Смирнов. – Москва : ИНФРА-М, 2002. – 248 с.
31. Стадник В. А. Менеджмент : підручник / В. А. Стадник, М. А. Йохана. – Київ : Академвидав, 2003. – 464 с.
32. Строкович А. В. Управление проектами / А. В. Строкович. – Харьков : Изд-во НУА, 2005. – 180с.
33. Тарасюк Г. М. Управління проектами / Г. М. Тарасюк. – Київ : Каравела, 2004. – 342 с.
34. Шамова Т. И. Управление образовательными системами / Т. И. Шамова. – Москва : Владос, 2002. – 320с.
35. Шелдрейк Д. Теория менеджмента / Д. Шелдрейк. – Санкт-Петербург : Питер, 2001. – 352 с.

19. Інформаційні (інтернет) ресурси

36. ЛІГА.net — діловий новинний портал (<https://www.liga.net/news>).
37. МЕГА-НАУ – офлайнна правова система України (<http://www.nau.kiev.ua>).
38. Асоціація проектних менеджерів України (<http://www.pma.com.ua>).
39. Державний комітет України із статистики (www.ukrstat.gov.ua).
40. Інтернет-портал для управлінців (www.management.com.ua).

41. Наукова бібліотека РДГУ (library.rshu.edu.ua).

42. Osvita.ua – новинний портал у сфері освіти України (<https://osvita.ua>).

43. Освіта Рівненщини – веб-сайт управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації (<https://www.rvosvita.org.ua>).

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до мережі Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно з ОПШ)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
СК1.	Здатність обирати і використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.	ПРН 1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9

			міркування і соціальну відповідальність.		
СК 2.	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.	ПРН 2.	Ідентифікувати проблеми організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 5.	Планувати діяльність організації в стратегічному і тактичному розрізах.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
СК9.	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.	ПРН 1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9

		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 12.	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 16.	Вміти приймати рішення і нести за них відповідальність.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
СК10.	Здатність до управління організацією та її розвитком.	ПРН 15.	Вміти формувати ефективну систему трудових відносин, управляти персоналом відповідно до діючого законодавства та етики ділового спілкування, створювати умови для розвитку персоналу	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9

			закладу освіти.		
		ПРН 16.	Вміти приймати рішення і нести за них відповідальність.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
СК11.	Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях і критичних умовах.	ПРН 1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9

Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

Методи оцінювання

МО1 –екзамен;

МО2 –усне або письмове опитування;

МО6 – реферати;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО9 – захист практичних робіт.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Теорія та менеджмент організацій»

Поточне тестування та самостійна робота																	ІНДЗ	Підсумковий тест (екзамен)	Сума			
ЗМ1					ЗМ2			ЗМ3			ЗМ4				ЗМ5							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	10	40	100			
3	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	2						
4					3			3			3				3							

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали*	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	1	
	Виконання завдань самостійної роботи	1	
T2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	2
	Виконання завдань самостійної роботи	1	

T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
T4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
Модульний контроль (контрольна робота)		4	4
T6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
T7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
T8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
Модульний контроль (контрольна робота)		3	3
T9	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та	1 1	3

	участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1	
T10	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
T11	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
Модульний контроль (контрольна робота)		3	3
T12	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
T13	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 1 1	3
T14	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
T15	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
Модульний контроль (контрольна робота)		3	3
T16	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та	1 1	3

	участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1	
T17	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
Модульний контроль (контрольна робота)		3	3
Підсумковий тест (Екзамен)		40	40
Разом		100	

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння	Середній (репродуктивний)	задовільно	

			основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих			
60-63	Е	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.